

CUPRINS

Cuvânt înainte	7
I. Mentalitate arhaică și tradițională. Coordonate teoretice	9
I.1. Asupra gândirii și limbajului simbolice	9
I.2. Simbolul, ca formă de comunicare	16
I.3. Mit, gândire mitică	24
I.4. Lumea Sacrului și Lumea Profanului	30
I.5. Reprezentarea spațiului și a timpului în societățile tradiționale	32
II. Obiceiurile tradiționale și rolul lor în transmiterea valorilor culturale	43
II.1. Considerații generale privind obiceiurile tradiționale	43
II.2. Din perspectiva obiceiurilor vieții de familie	50
II.3. Nașterea, ca rit de trecere	57
III. Sarcina, ca perioadă de prag	63
III.1. Rituri de fecunditate în cadrul ceremonialului nupțial	63
III.2. Mecanisme de control social asupra fecundității și natalității	67
III.3. Perioada de sarcină în credințe, rituri și obiceiuri ...	72
IV. Intrarea în existență	87
IV.1. Credințe și practici magico-rituale pentru ușurarea nașterii	87
IV.2. Rituri de separare	94

IV.3. Credințe legate de destin	99
IV.4. Prima scaldă rituală	104
IV.5. Masa cu ocazia nașterii copilului	113
IV.6. Contactul cu Sacrul	114
IV.7. Instituția moașei în comunitățile tradiționale	129
V. Integrarea socială și în comunitatea de credință	139
V.1. Acte rituale postliminarii. Botezul	139
V.2. Scaldă rituală după botez	149
V.3. Rituri de denotație	151
V.4. Personaje cu rol ritual în cadrul botezului	154
V.5. Integrarea în nucleul familial, în neam și colectivitate	161
V.6. Practici magice de protejare a copilului	164
VI. Simbolismul în ceremonialul de la naștere	173
VI.1. Simbolismul casei din perspectiva mentalității tradiționale	173
VI.2. Vatra, simbol fundamental al culturii populare românești	179
VI.3. Pragul, graniță a Sacrului	182
VI.4. Fereastra, prag de trecere între Sacru și Uman	185
VI.5. Componente ale scenariului ritualic. Sensuri și semnificații	188
VI.5.1. Apa, element al purificării și al renașterii	188
VI.5.2. Reprezentări din aluat (colacul, pâinea)	193
VI.5.3. Obiecte cu valoare magică și simbolică	199
Concluzii	205
Abstract	213
Bibliografie selectivă	225